

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202395
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621202395.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. W. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves dieťaťa rodičov: matky Ing. L. M. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v W. na J. ulici č. XXXX/XX a otca G. W. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v A. č. XXX v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6P/114/2021 - 172 zo dňa 17.12.2021 takto

rozhodol:

P o t v d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zvýšil výživné od otca na mal. C. zo sumy 90 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne od 11.5.2021 do budúcnosti s tým, že otec je povinný uhrádzať výživné vždy k 20. dňu v mesiaci vopred matke. Výrokom II. dlžné výživné za obdobie od 11.5.2021 do 30.11.2021 v sume 610 Eur zaviazal otca splácať v mesačných splátkach po 50 Eur mesačne popri bežnom výživnom vždy do 20. dňa v mesiaci vopred matke od právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky na dlžnom výživnom sa stáva splatným celý dlh na výživnom. Výrokom III. rozhodol, že tým mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 12P/ 64/2018-72 zo dňa 20.4.2018 v časti výroku, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o zvýšení výživného od otca na mal. C. v časti, ktorou bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na mal. C. zo sumy 70 Eur mesačne na sumu 90 Eur mesačne. Výrokom IV. zamietol v prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného. Výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že preskúmal existenciu zmeny pomerov na strane maloletého, aj na strane rodičov, pričom dospel k záveru, že v prípade maloletého došlo od poslednej úpravy výživného k zmene v tom, že nastúpil do posledného ročníka ZŠ, pričom onedlho prejde na vyšší stupeň vzdelávacieho systému a to na stredoškolské vzdelávanie. Považoval za nespochybniteľné, že s postupným prechodom do vyšších ročníkov a s následným nástupom na vyšší stupeň vzdelávania sú vždy objektívne spojené zvýšené náklady na dieťa a to, ako z hľadiska biologického, kedy rastie a menia sa aj jeho stravovacie potreby, tak aj mentálneho a v konečnom dôsledku aj spoločenského vývoja, kedy sa zapája do nových vzdelávacích či záujmových činností. Náklady na maloletého tak podľa zistenia súdu prvej inštancie objektívne vzrástli o výdavky na školu, ako aj na jeho bežné oblečenie, obuv, kultúrne vyžitie a v neposlednom rade aj hygienické potreby, športové aktivity, keďže maloletý bicykluje, hrá hokej, stolný tenis a samozrejme berúc tiež na zreteľ jeho vek maloletého dieťaťa. Do úvahy zobral aj nárast životných nákladov, ktoré oproti obdobiu, v ktorom sa rozhodovalo o poslednej úprave výživného pre maloleté dieťa výrazne stúpili. Dokazovaním zistil, že matka býva spolu s mal. C. a svojím manželom a dvojročným synom M. v byte, ktorý má s manželom vo vlastníctve. Bola na materskej dovolenke,

príčom bola aj zamestnaná na skrátený pracovný úväzok a jej mesačný príjem bol 1.950 Eur, jej manžel zarábala 1.550 Eur, pričom majú primerané výdavky v súvislosti s uspokojovaním potrieb domácností a maloletých detí. Otec bol zamestnaný v spoločnosti W. s.r.o. a jeho čistý príjem bol 174 Eur mesačne. Túto skutočnosť mal potvrdenú aj z lustrácie v Sociálnej poisťovni, z ktorej vyplýva, že je evidovaný ako zamestnanec v obchodnej spoločnosti W. s.r.o. s mesačným vymeriavacím základom 200 Eur. Otec uviedol, že chýbajúce peniaze na úhradu mesačných splátok za hypotéku, chod domácnosti, stravu a ďalšie výdavky si berie z obchodnej spoločnosti W. s.r.o., ktorej je jediným spoločníkom (vlastníkom). Na základe toho súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného na mal. C. vychádzal zo zásady potenciality príjmov otca, nakoľko na jeho strane nezistil také dôvody, pre ktoré by nemohol vykonávať lepšie platené zamestnanie v odbore, v ktorom sa vyučil (úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou), resp. vykonávať také povolanie, ktoré by bolo zlučiteľné s jeho vzdelaním a s prihliadnutím na jeho schopnosti a možnosti na trhu práce. Poukázal na to, že otec uviedol, že v obci kde žije, nie sú voľné pracovné miesta a dochádzať za prácou nechce. Podľa názoru súdu prvej inštancie tak nečinnosť otca ohrozuje dosiahnutie takého príjmu, ktorý by postačoval nie len na uspokojenie jeho potrieb, ale aj potrieb jeho maloletého syna. Preto pri rozhodovaní o zvýšení výživného vychádzal z príjmov, ktoré by otec (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Vzhľadom na uvedené, vychádzal pri určení výživného zo sumy minimálnej mzdy 623 Eur (v čistom 508,44 Eur) mesačne a sumy minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom v sume 3,580 Eur, pričom v schopnostiach a možnostiach otca vzhľadom na jeho dosiahnuté vzdelanie a pracovné skúsenosti s vedením obchodnej spoločnosti a výkonom podnikateľskej činnosti, bolo z pohľadu súdu prvej inštancie jednoznačné, že by mohol vykonávať práce minimálne s tretím stupňom náročnosti (v zmysle Zákonníka práce), ako sú rôznorodé odborné alebo ucelené odborné práce, samostatné zabezpečenie menej zložitých agend, kde je výška minimálnej mzdy 872,20 Eur mesačne (1,4 násobok minimálnej mzdy), čo predstavuje v čistom sumu na úrovni 683,27 Eur mesačne, ktorú by otec mohol a mal byť schopný zarobiť. Do úvahy zobral aj skutočnosť, že vlastní päťizbový rodinný dom, kde býva sám, prípadne so synom, keď je v jeho starostlivosti a ktorého hodnota je 130.000 Eur a hodnotu svojej obchodnej spoločnosti sám otec odhadol na 15.000 až 20.000 Eur. Na základe toho mu zvýšil výživné pre mal. C. na sumu 200 Eur mesačne od podania návrhu, teda od 11.5.2021 do budúca. Dlhé výživné vypočítal za obdobie od podania návrhu do konca novembra 2021 v celkovej sume 610 Eur, nakoľko mal preukázané, že otec od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku uhradil na výživu maloletého syna nad rámec bežného výživného sumu 160 Eur. Na úhradu dlžného výživného súd otca zaviazal spôsobom uvedeným v druhom výroku rozsudku. Pretože rozhodol o zvýšení výživného, musel rozhodnúť o zmene rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 12P/64/2018 - 72 zo dňa 20.4.2018 v časti výroku, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na mal. C. zo sumy 70 Eur mesačne na sumu 90 Eur mesačne. Keďže vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného iba čiastočne, v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutočný stav vecí, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí a z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Namietal, že na strane mal. C. nenastala tak významná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala nárast výživného zo sumy 90 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne. V čase predchádzajúcej úpravy bol maloletý žiakom 5. ročníka ZŠ, pri súčasnom rozhodovaní bol žiakom 9. ročníka tej istej ZŠ, čiže nezmenili sa až takým spôsobom pomery od predchádzajúcej úpravy a takisto ako pri predchádzajúcej úprave, aj v súčasnosti býva u matky, ako býval aj v roku 2018. Poukázal na to, že v čase poslednej úpravy výživného mal mal. C. 11 rokov v súčasnosti má 14 rokov. Konštatoval, že súd prvej inštancie vo svojich právnych úvahách neuviedol jedinou skutočnosť, ktorá by odôvodňovala taký výrazný nárast výživného o viac ako 100 % oproti predchádzajúcej úprave. Namietal, že v súd prvej inštancie porušil zásadu viazanosti skutkovým stanovom ku dňu vyhlásenia rozsudku, čím založil tzv. inú vadu konania, ktorá mohla (a reálne mala) za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že mal. C. navštevuje posledný ročník ZŠ, teda prezumoval výdavky maloletého do budúca spojené s nástupom na strednú školu. Uviedol, že súd zohľadňoval výdavky, ktoré na strane dieťaťa ešte len nastanú v budúcnosti, a to bez toho, aby poznal výšku takýchto výdavkov, čím porušil zásadu viazanosti stavom v čase vyhlásenia rozsudku. Má obavu, že v prípade, ak v budúcnosti matka podá ďalší návrh na zvýšenie výživného po nástupe syna na strednú školu, sa opätovne zohľadní táto skutočnosť (nástup na strednú školu), ako dôvod na ďalšie zvýšenie výživného s odôvodnením, že v

čase úpravy výživného vo veci sp. zn. 6P/114/2021 bol mal. C. žiakom ZŠ. Poukázal aj na skutočnosť, že súd prvej inštancie nezohľadnil mieru, v akej sa osobne staral o maloletého. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa o neho stará aj osobne, pričom mal. C. sa u neho zdržiava počas prázdnin aj víkendov. V čase, kedy boli pre pandémiu Covid-19 zatvorené školy, sa maloletý zdržiaval prevažný čas v jeho domácnosti a nie v domácnosti matky. Pritom v zmysle § 62 ods. 4 Zákona o rodine vyplýva povinnosť súdu, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, prihliadať na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Do budúcnosti si nevie predstaviť, ak by mal platiť výživné v sume 200 Eur mesačne, z čoho by mal platiť ďalšie náklady na dieťa v čase, kedy bude u neho. Uviedol, že matka mu nijako neprispieva na maloletého v čase, kedy je u neho a zaplatené výživné pripadajúce na maloleté dieťa za čas, kedy je dieťa v skutočnosti v jeho domácnosti, matka spotrebúva na vlastnú potrebu. Súd prvej inštancie teda nezohľadnil mieru jeho osobnej starostlivosti o maloletého a výšku výživného v podstate určil tak, ako by sa o maloletého osobne nijako nestaral. Sumu 200 Eur mesačne považuje za neprimeranú, keďže svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť si, okrem finančnej formy, plní aj vo forme osobnej starostlivosti. Namietal, že súd prvej inštancie nezobral na zreteľ ani tú skutočnosť, že podniká prostredníctvom svojej obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorú výrazným spôsobom zasiahla pandémia Covid - 19, ovplyvnila jeho zisk z podnikania. Výživné v sume 200 Eur mesačne plus 50 Eur dlžné výživné je v súčasnej dobe pre neho likvidačné a núti ho zadlžovať sa. Poukázal aj na to, že súd prvej inštancie vychádzal zo zásady potenciality príjmu, avšak bez toho, aby mal preukázané, či príjem, ktorý uviedol, môže aj reálne dosiahnuť, teda či sú v danom mieste a čase voľné pracovné miesta umožňujúce mu dosiahnuť uvedený príjem. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že na pojednávaniach bolo vykonaných dostatok dôkazov k tomu, aby mohol súd vo veci rozhodnúť. Uviedla, že aj keď súd prvej inštancie zvýšil výživné na sumu 200 Eur mesačne, otec jej aj po písomnom doručení rozhodnutia zaslal len sumu 90 Eur. Zdôraznila, že táto suma je už dlhodobo nepostačujúca pre potreby mal. C. odhliadnuc od toho, že jej príjem sa od 7.2.2022 upraví na výšku rodičovského príspevku, čím sa príjem rodiny výrazne zmení. Odvolanie otca vníma ako zbavenie sa zodpovednosti a zavádzanie súdu o výške jeho preukázateľných príjmov.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že od posledného rozhodnutia vo veci výživného došlo na strane mal. C. k podstatným zmenám v zabezpečovaní jeho základných potrieb, a to predovšetkým v súvislosti s jeho stravovaním, ošatením, hygienou, trávením voľného času ako aj vzhľadom na to, že výživné nie je určované na krátku dobu, a teda nie na jednorazový účel. Poukázal na to, že samotný otec prezentoval, že bol schopný zabezpečiť synove potreby v čase, ktorý trávia spolu v jeho domácnosti. Vyživovaciu povinnosť plní aj nad rámec určeného výživného, napriek tomu udáva, že má nízky príjem a finančne mu pomáhajú rodičia. Zdôraznil, že otec žije sám, inú vyživovaciu povinnosť nemá, preto mu nič nebráni nájsť si iné výhodnejšie uplatnenie na trhu práce. Konštatoval, že rodič by mal svoj osobný život viesť tak, aby bol schopný plniť svoje záväzky a nemal by vynakladať také výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Matka v písomnom podaní, ktoré bolo odvolaciemu súdu doručené dňa 27.9.2022 uviedla, že mal. C. nastúpil na strednú školu a býva na školskom internáte v Košiciach. Z toho dôvodu bolo potrebné mu zabezpečiť na internát cestovnú tašku, hygienické potreby, oblečenie a obuv (prezuvky na internát a školu, vychádzkovú obuv, nohavice, tričká, boxerky, mikiny, vetrovku, vestu, úbor). Potreboval tiež školské potreby ako sú taška, zošity, obaly, pomôcky na vyučovanie, notebook. Musela zaplatiť vstupné poplatky a školský internát na M. č. 2 v Košiciach za ubytovanie 90 Eur mesačne, stravné 35 Eur mesačne, príspevok na rodičovské združenie 20 Eur, príspevok na skupinový fond 5 Eur, príspevok na čip, zabezpečiť 4 kusy fotografií, potvrdenie od lekára, visiaci zámok, samotesty na covid, zabezpečiť dopravu na internát a ponechať synovi vreckové a finančnú hotovosť na potrebné vstupné poplatky do školy, ako aj poplatky na vybavenie mestskej dopravy, ISIC karty, pričom otec neprejavil ani náznak pomoci s prípravou na tento životný krok pre syna. Nekontaktoval ju ani raz, či sa nejakým spôsobom nepodelia o výdavky. Uviedla, že výživné posielala naďalej v sume 90 Eur mesačne.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

14. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, preto je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie o návrhu matky na zvýšenie výživného presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloletého syna. Odvolací súd je toho presvedčený, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie, zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne

nie sú svojvoľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

18. Čo sa týka odvolacej námietky otca, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V civilnom mimosporovom konaní súd zisťuje skutočný stav veci (§ 35 CMP). V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia Zákona o rodine a správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

19. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dôsledne porovnal pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného so súčasnými pomermi a stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že preukázateľné výdavky na strane maloletého dieťaťa sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu zvýšili. K zmene pomerov došlo z dôvodu samotného veku mal. C., pričom výživné bolo naposledy upravené v roku 2018 v čase, keď mal maloletý 11 rokov a bol žiakom 5. ročníka ZŠ, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol žiakom 9. ročníka tej istej ZŠ, pripravoval sa na štúdium na strednej škole, ktorú v súčasnosti navštevuje v Košiciach, kde býva na internáte, s čím sú nepochybne zvýšené výdavky s cestovaním, ubytovaním, stravovaním ako aj s prípravou na vyučovanie. Matkou prezentované výdavky v súvislosti so zabezpečením výživy maloletého nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Matke sa od predchádzajúcej úpravy taktiež zmenili pomery, v tom čase zarábala 950 Eur mesačne, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola na materskej dovolenke s príjmom 1.600 Eur, pretože v roku 2021 sa jej narodil syn M., v súčasnej dobe je na rodičovskej dovolenke s príjmom 378 Eur mesačne. Odvolací súd konštatuje zmenu pomerov aj u otca. V roku 2017 pracoval v spoločnosti C. s.r.o. s príjmom 600 - 700 Eur mesačne. Od roku 2017 je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti W. s.r.o. Svoj príjem deklaroval na sumu 170 Eur mesačne v čistom. Vlastní rodinný dom v Smolníku v hodnote 130.000 Eur. Z príjmu, ktorý má, pravidelne mesačne uhrádza hypotéku 182 Eur, náklady na domácnosť 150 Eur, na stravu 150 Eur, úver na vysporiadanie BSM v sume 128 Eur. Ročne kupuje drevo v hodnote 500 Eur. Uviedol, že finančne mu pomáhajú rodičia, pričom jeho majetkové pomery sa od rozvodu nezmenili. Jeho spoločnosť v roku 2018 kúpila nové motorové vozidlo Ford Transit a v apríli 2021 motocykel KTM. Uviedol, že si hľadá prácu, avšak v Smolníku kde býva, nie je žiadne pracovné miesto a za prácou nie je ochotný dochádzať.

20. Ohľadne povinnosti rodičov prispievať na výživu svojich detí je potrebné prihliadnuť na to, že žiaden účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však výslovne zakotvuje povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1), takže nemôže obstať argumentácia, podľa ktorej ak rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore alebo na pozícii adekvátnej svojím predstavám, nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec alebo v doterajšej miere. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti nie je vôbec smerodajné, koľko si rodič prácou (podnikaním alebo inou zárobkovou činnosťou) zarobí, alebo či vôbec pracuje. Oveľa väčšiu výpovednú hodnotu má zistenie jeho potenciálnej životnej úrovne. Jedným z faktorov, ktoré pri určovaní miery životnej úrovne môže súd vziať do úvahy, je zistenie majetkových pomerov a vyčíslenie mesačných nákladov povinného rodiča. V tomto prípade bolo bezpochyby preukázané, že otcom deklarováný mesačný príjem nemôže pokryť ani jeho náklady na stravu. V konaní bolo preukázané, že býva sám v rodinnom dome. Je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti W. s.r.o., ktorá v roku 2018 kúpila nové motorové vozidlo Ford Transit a v apríli 2021 motocykel KTM, je sponzorom športových aktivít v Smolníku. Sám uviedol, že za prácou mimo Smolníka odmieta cestovať. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že zvýšenie výživného súdom prvej inštancie je vzhľadom na citované ustanovenia Zákona o rodine a z nich vyplývajúce zásady primerané a korešpondujúce skutočnému stavu zisteného súdom prvej inštancie a poznamenáva, že zvýšené výživné 200 Eur mesačne (6,66 Eur denne) zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb mal. C. (v podstate iba na jeho stravu) a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj jeho výživy na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o syna sa osobne stará a dobrovoľne si voči

nemu plní vyživovací povinnost v rozsahu svojich schopností. Zvýšenie výživného v rozsahu, ako to navrhol otec, by znamenalo presunúť jeho zodpovednosť za zdravie a život dieťaťa na matku, čo by nepochybne bolo v rozpore so Zákonom o rodine, morálkou a spravodlivosťou. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť, ako aj na ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom rozsudkom súdu prvej inštancie.

21. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd posúdil sumu na akú má byť mal. C.ovi zvýšené výživné od otca ako správnu a zákonnú, zároveň konštatuje aj správny a zákonný výpočet dlžného výživného a spôsob jeho zaplatenia. Poukazuje na ustanovenia § 232 ods. 2, 3 CSP z ktorých vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok umožňuje súdu, aby sám nezávisle na návrh účastníkov konania zvážil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň či neprímerane neznevýhodní povinného oproti oprávnenému. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a okrem iného je prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnúť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo v dlhšej ako zákonnej lehote. Pri vypočítanej celkovej sume dlžného výživného, musel však brať ohľad na preukázaný príjem otca a jeho nevyhnutné mesačné náklady. Odvolací súd vzhľadom k povahe prejednávanej veci (výživné na mal. dieťa), priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu (od 11.5.2021), považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za spravodlivé povoliť otcovi výhodu splátok tak, aby dlžné výživné bolo zaplatené do jedného roka, pretože platenie určených splátok spolu s bežným výživným (spolu 250 Eur) nebude mať ťaživý dopad na maloletého a budú dostatočne zabezpečené jeho odôvodnené potreby.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

23. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).